

GAST EN GASTVROUW

Een moeilijke verhouding, altijd en overal, behalve als de gastvrouw een huis bewoont als eens de familie Kegge, waar haar gast altijd en overal zijn „plaatsje van ontwijk“ kan vinden, zooals Hildebrand voor zich opeischt in zijn onvergetelijk verhaal: „De familie Kegge.“

Daarbij vraagt hij ook: een afgeschoten hoekje om te slapen — en geeft hij een vreeselijke beschrijving van het gast zijn in een huis, waar men dat „plaatsje van ontwijk“ niet heeft. Vooral de morgemuren zijn dan een kwelling.

„Het is een schrikkelijk ding tusschen ontbijt en koffie in te zitten hangen in de huiskamer, in gezelschap van een dienstbode, die U verzoekt, uw boek op te lichten om „eventjes de tafel te wrijven“.

Daarna in gezelschap van iemand, die een brief gaat zitten schrijven en dan, af en aan, een flauwe, slaperige, rekkerige, conversatie. Neen! de conversabele dag begint niet voor één ure. Ik heb geen eerbied voor den man, die een anecdote vertelt, of een geestigheid zegt, voor de klok van éénen koud is.“

Bij meneer Kegge kan de gast zich zoo heerlijk en rustig de geheele morgen terugtrekken in de bibliotheek. Hij is er innig gelukkig, heeft er de rust, die iedere gastvrouw haar gast wil geven — en mevrouw Kegge kan geheel ongestoord aan haar huiselijke bezigheden blijven, wetend, dat haar gast goed geborgen is.

Ja — voor wie zó'n huis bewoont! Of een groote tuin heeft met een tuinhuis, waar je de gast heen stuurt, als de onvermijdelijke besommeringen van de morgen hun gang moeten gaan.

En als 't dan nog maar een gast is, die zich sturen laat! Die genoegelijk afrekt, met een boek, met brievenmateriaal of met een handwerkje? Maar dan zijn er nog van die overijverige gasten, zoo jongelui als jonge meisjes, die aandringen op blijven en al te vaak vragen: „Maar kan ik niets voor U doen, mevrouw! Maar laat mij dat nu toch voor U doen, mevrouw!“

En de gastvrouw brengt een morgen door als met een nieuw meisje. O omslag! o moeilijkheid, o kwelling. De verhouding gast en gastvrouw wordt steeds moeilijker. Onlangs schreef mevrouw van Hille-Gaerthé in

het Huisvrouwenblad een artikel, zooals zij dat alleen maar schrijven kan. Doortrikt van haar moederlijk hart, dat de heele menschheid goed zou willen doen. Zij had het over de neiging, die er bestaat en snel toeneemt, om bij voorbaat maar te zeggen:

„Ik neem een huis zonder logeerkamer. Logé's kunnen we niet meer hebben — dat brengt de tijd niet meer mee.“ Ze waarschuwde voor al de lieve kansen die de huisvrouw dan bij voorbaat verspeelde. Om een goed mensch in haar huis te ontvangen, er mee de dagen te slijten, er van te leeren of de voldoening te verwerven, een goed mensch wat rust, vriendschap en ontspanning te hebben aangeboden.

Helaas is voor negen van de tien deze aanmaning er een geworden, waarop gezocht moet worden:

„Bal eens een een vuist, als je geen hand hebt!“

Want steeds kleiner worden de huizen, moeten ze wel worden. Steeds schraler de budgetten, waarlijk niet voor iemands plezier. Der allerintiemste kan nog een slaapplek aangeboden worden — op de divan in de zitkamer, zich wasschen in de keuken aan de gootsteen, gochelhoeren verrichten om je spullen te bergen en weer te voorschijn te halen.

Gaan slapen na het laatste avondbezoek en gekleed zijn vóór het kleine dienstmeisje komt stommelen en aan het werk wil.

De verhouding gast — gastvrouw wordt steeds meer een lastig probleem. Onverbloemdheid, oprechtheid is het eenige, dat ons redden kan. Ik weet van een huisvrouw, die vroeger elk jaar eenzeldde buitenlandse logé liet deelen in haar overvloed en in haar zomerviering. Autotochten werden beraamd, men lunchte of dineerde op de meest aantrekkelijke en beroemde plekken van ons land. Thuis werd weer alles in de perfectste orde gevonden, het uitvoerig maal gereed, de kamer der logé keurig aan kant, haar japonnen opgestreken, haar schoentjes gewreven etc.

Het mooie groote huis, waarin deze gastrijheid werd verleend is gebleven — kom maar eens af van een mooi groot huis! Zelfs al wou je 't cadeau geven, men wil 't niet. Het huis is gebleven, en de mooie, uitgebreide inventaris. Maar op autotochtjes is geen kans meer, en een werkster neemt de plaats in van het eerste, tweede en derde meisje van vroeger.

Moet nu de gewone uitnodiging achterwege blijven? Hoe moeilijk! Er dient open kaart gespeeld te worden. Het is te hopen, dat de gast dan ook open kaart speelt en een eerlijk antwoord geeft op een eerlijk toegelichte uitnodiging. Is het haar om ontspannende afwisseling te doen, laat ze dan toch eerlijk de uitnodiging afwijzen! Is de vriendschap zoozeer gegroeid, dat het om het samenzijn gaat en slechts daarom, dan zal de uitnodiging blijde en dankbaar aangenomen worden. Een geval als dit is een toetssteen voor de vriendschap. Maar laat ieder dan toch rustig constateeren. Zoo diep zat het! Of: Zoo diep zat het niet! Doch laat niemand ontstemd of teleurgesteld zijn. Nog pas las ik een vrijmoedig stuk in een Zuid-Afrikaansche Vrouwenrubriek. De vrouw, die het schreef, wees er op, dat de „kuierpartijen“ zooals men in Z.-A. het logeeren noemt, steeds meer dienen te vervallen. Ze wees er op, dat de kleinbehuide gastvrouw met het karige budget al te veel offers moet laten brengen door man en kinderen

NEUCHÂTEL

FRANSCH ZWITSERLAND

(in het welbekende beschaafde centrum)

HOOGE SCHOOL, Speciale Fransche Klassen voor buitenlandse studenten. Vacantiecurssussen.

KANTONAAL GYMNASIUM met voorbereiding voor Hoogeschool en Handelswetenschappen en vacatiecurssussen.

HOOGESCHOOL VOOR JONGE DAMES, speciale Fransche klassen voor leerlingen van buiten.

SCHOOL VOOR WERKTUIGKUNDE EN ELECTRICITEIT. — MUZIEKSCHOOL

Halfjaarlijksche Instituten te CHAUX-DE-FONDS en Locle

Voor Inlichtingen wende men zich tot het officieele Informatiekantoor te Neuchâtel

CASINO S C H E V E N I N G E N

BALLROOM-RESTAURANT - TEA-ROOM

HET RADIO-ORKEST

„JOHN KRISTEL”

EN HET ZIGANE-ORKEST

„B É L A K I S S ”

spelen dagelijks gedurende

Aperitif-, Thé-, Diner-, en Souper

in de American-Bar en Restaurant

LUNCH à Fl. 1.50

DINER à Fl. 2.-, Fl. 3.- A LA CARTE

VAN 12—2 UUR KOFFIETAFEL F 0.75

LUNCHDISHES F 0.75

VAN 6—9 UUR DINERPLAT F 1.25

om „tante”, of „nichie” nog eenigermate behoorlijk te ontvangen. De kinderen moesten in een hoek op zolder slapen, en waar moesten ze hun huiswerk maken, als „tante” of „nichie” toch haar gezellig praatje bij de koffie of de thee wilde hebben? Een aparte studeerkamer was er niet. Neen logé's hebben ging eigenlijk niet meer. „Ons is nie ongasvrij nie”, schreef ze openhartig. „Maar die druk van die economische depressie maak het ons onmoontlik, gaste te hê.”

Menige huismoeder zal opgeluchter haar zomer tegemoet gaan, als ze de moed heeft, in duidelijk Hollandsch dezelfde verklaring af te leggen: „Wij zijn niet ongasvrij, maar de druk van de economische depressie maakt het ons onmogelijk, gasten te ontvangen.”

Moge het zooveel moeilijker dan vroeger zijn om gasten te ontvangen — 't is zooveel minder noodig.

Oom en tante, die overtuigd waren, dat de neefjes en nichtjes van het hooge stadsbovenhuis alleen maar wat van de zomer konden genieten bij hen buiten, of in hun huis met een tuin, moeten heusch maar eens de vraag onder 't oog zien, of de kinderen niet nog véél liever meetrekken met hun kamp, 't zij van hun jeugdkerk, of hun Padvindersafdeeling of van welke jeugdvereniging ook, waarvan ze lid zijn. Tante zegt misschien zuchtend: „Ja, ik dien de kinderen wel te vragen, ik heb het nog altijd gedaan, maar o! mijn huishoudboekje — hoe moet ik in die weken toekomen. . . .”

En de kinderen zeggen misschien: „Als tante ons nu maar niet weer vraagt! Het kamp is veel echter!” Moeder zegt, dat tante het misschien niet doen zal, want ze moet zoo zuinig zijn. Maar moeder zegt ook, dat we gaan moeten als tante het vraagt. „O, o! wat zal tante doen?” En ze zien op tegen de brief van altijd in de bus, de brief, die eens een blijde boodschap bevatte.

Oprechtheid, vrijmoedigheid kan in deze nooit genoeg gepredikt worden, om het bestwil van beide partijen. En de oudere neven en nichten die ook al mee plachten

te deelen in de zomergeneugten op Tantes Welgelegen of Nooitgedacht, zijn al heelemaal thuis in Jeugdherbergen of volmaakt bedreven in de vaardigheden, die een Trekkerskamp eischt. Tante hoeft heusch de zomer niet zoo bezorgd tegemoet te zien, tante kan gerust ronduit zeggen:

„De tijden zijn veranderd en nu moeten wij mee veranderen. Ik vraag van het jaar geen logeergasten.”

Onlangs heeft de burgemeester van den Haag bij het jubileum van Buziau zoo'n zinrijke toespraak gehouden. Hij zeide, dat Buziau groote macht had over zijn toehoorders, en dat hij die macht tot hun voordeel aanwendde. Hij liet hen hartelijk lachen, en vreugde is heel goed voor een mensch, en „hij deed zijn toehoorders zichzelf zien in de spiegel van de gezonde humor.”

Nu heb ik tot slot even zoo'n spiegel van de gezonde humor van de gastvrouw en houd die eventuele gastvrouwen voor. Het is een samenspraak uit Punch. Ik heb het geestige stuk goed bestudeerd en deel U mede, dat hier drie typen van gastvrouw tot één zijn gemaakt. Natuurlijk dat het stukje heel gechargeerd lijkt, maar als elk dier drie typen er haar aandeel uit opvischt, heeft Punch per gastvrouw toch wel heel groot gelijk. Ik onderscheid in deze stukjes:

1e. De vermoeiende gastvrouw. Zij, die altijd redderend zorgen wil. Hoe dikwijls smeek ik niet, vooral als ik ergens eens onverwachts aan kom zetten, wat eigenlijk alleen maar gebeurt, wanneer ik buiten ben, waar me geen telefoon ten dienste staat:

„Ga nu toch alsjeblieft rustig zitten. Ik kom hier om jou, niet om je koffie, je thee of je limonade.” Eens ging mijn gastvrouw na dit gezegde van mij, hetgeen gevolgd was op het aanbieden van deze drie lekkernijen, plotseling doordrustig zitten, in volledige overgave aan mij. En ze zei wijsgeerig: „Het is toch eigenlijk onzin ook. Ik ben lang en op velerlei plaatsen in het buitenland geweest. Daar bieden ze je aan, wat de tijd van de dag geeft. Kom je buiten die tijd, nu, dan wordt er niets aangeboden. Maar wij Hollandsche vrouwen, we moeten dadelijk chocola aanmaken of een Maggietje oplossen, of bonbons presenteren. Je hebt gelijk. 't Is tijdverspilling.” Aan mijn blijdschap en opluchting merkte ik, hoe weinig ik gewend was aan een dergelijke, rondborstige bejegening. We praatten dat de stukken er af vlogen. Ondertusschen werd het theetijd — en toen bracht het meisje vanzelf de thee.

2e. De gastvrouw, die goed wil laten voelen, welk een waarde al haar zorgen en al haar offers hebben, maar daarbij heldhaftigheid wil toonen en koninklijk zegt: Voor mij komt het er niet op aan. De gast kan in geen pijnlijker verlegenheid gebracht worden.

3e. De gastvrouw, die graag voor een gewichtig personage wordt gehouden. Zooveel werk heeft ze! Altijd zal ze U op de vingers uitrekenen, wat ze al achter de rug heeft vóór Uw bezoek — wat ze nog doen moet na Uw vertrek. Heeft ze U een uitgangetje beloofd, dan zal ze U vast vooruit sturen — we zien elkaar dan wel daar of daar. Hebt ge eindelijk elkaar weer teruggevonden en laat de genoegelijke rust van het samenzijn op een mooi zijtje zich in de verte zien, dan moet zij alweer weg. Nog dit te doen, nog dat te doen, als mijn gasten nu maar genieten en zich amuseeren. Blijf! Blijf! Profiteer! We zien elkaar aan tafel terug. Deze gastvrouw geeft ons de vermoeienis en het pijnlijke gevoel allebei. Hier volgt dus het onderhoud met Gastvrouw Drie-in-Een:

„O neen, schat, niet diè stoel. Ga gauw hier zitten, dat 's de eenige echt makkelijk stoel in de heele kamer.”

„Ja maar – en jij dan?”
 „O, dat's niets. Die andere is goed genoeg voor mij. Daar ben ik aan gewend zie je. Wacht ik zal een kussen voor je halen.”
 „Toe, derangeeer je nu niet.”
 „Ik derangeeer me heelemaal niet. Als jij me nu maar eventjes excuseert. In de kamer hiernaast is juist een allerheerlijkst kussen, dat krijg je.”
 „Hè, toe, blijf nu zitten! Ik zit best zoo.”
 „Nee – nee – Dat doe ik nu eens. Dat doe ik graag, op en neer loopen en voor mijn volkje zorgen. Hier is 't! Zeg nu eens, of je nu niet veel makkelijker zit.”
 „Ja, wel bedankt. Vertel me nu eens, hoe 't met jullie allemaal is.”
 „Nee – nee – de beurt is aan jou. Hoe gaat het thuis? Met je man en de kinderen, één voor één? Maar wacht – ik geloof, dat je graag een vuurscherm wilt hebben.”
 „Nee, heusch niet. Werkelijk niet nodig.”
 „Weet je 't zeker? Het is anders heelemaal geen moeite. Dat groote uit de eetkamer kan ik best dragen. Het is heelemaal zoo zwaar niet als het er uit ziet.”
 „Maar op mijn woord – ik heb heelemaal geen vuurscherm nodig.”
 „Nu, je moet 't zelf weten. Wat ben ik blij, dat ik je eindelijk weer eens bij me heb. Vertel me eens: Hou je nog altijd zoo van pepermunt? Ik weet nog zoo goed, dat je vroeger dol was op de pepermunt, die ik zelf maakte.”
 „O, ik ben er nog altijd dol op! Hoe hartelijk van je om er aan te denken!”
 „Ik heb gezegd: 't Komt er niet op aan of ik tijd heb of niet, ik zal pepermuntjes voor Elizabeth maken. Ik geloof, dat 't al een heel eind na twaalfen was, eer ik in bed stapte.”
 „O, maar dat 's toch veel te erg! Daar voel ik me bezwaard door!”
 „Alsjeblieft niet! Ik ben toch net als anders om zeven uur opgestaan, of misschien nog wel vroeger. Want ik heb er alles op gezet, dat ik overvloed van vrije tijd zou hebben, als jij hier bent. Het is maar een kwestie van organisatie, anders niet.”
 „Ja, ik weet heel goed, hoe druk je 't altijd hebt.”
 „Ja, dat is wel zoo – ja – eigenlijk heb ik 't altijd héél druk. Want er is nu eenmaal altijd toch iets te doen voor den een of ander. Maar mijn leer is: we zijn op de wereld om elkaar te helpen.”
 „Nu – en dat doe je altijd kranig.”
 „Nou – nou – kranig. Maar luister nu eens, nu ga ik naar de eetkamer en ik haal dat scherm.”
 „Maar 't is werkelijk niet nodig!”
 „Ik haal het toch.”
 „Laat me dan helpen.”
 „Dat ontbrak er nog maar aan. Neen – neen – ik kan 't beter alleen doen, ik weet precies, hoe ik 't aan moet vatten. Ziezoo – hier is 't. – O schat, was dat je voet? Wat onhandig van me! Ik hoop, dat ik je geen pijn heb gedaan. – Nu, zeg nu zelf eens, is 't nu niet veel beter, zoo zonder de gloed van 't vuur in je gezicht?”
 „Ja, 't is fijn zoo.”
 „Begin nu eens van bij je thuis te vertellen. Maar nog ééne seconde. Hier is een voetkussen. Het is het kussen dat ik zelf altijd gebruik. Je zult eens voelen, hoeveel prettiger je zit. 't Scheelt alles.”
 „O, hou 't dan toch zelf!”
 „Nee, neen – dat gun ik jou nu eens. Ik weet 't best, hoe akelig ongemakkelijk iemand zitten kan zonder voetkussen. Nu moet je me eens vertellen, wat je prettig

zou vinden om morgen te doen. Ik heb mijn heele dag vrij gehouden.”
 „Hoe lief van je! Maar hoe moet het dan met je eigen besognes.”
 „Kind, denk daar nu maar eens niet aan. Vanmorgen heb ik nog tegen mezelf gezegd. Wat er gebeurt, ik zal alles opofferen, zoolang Elizabeth hier is – daarna zal ik op de een of andere manier de verloren tijd wel inhalen.”
 „Maar ik heb veel liever, dat je je niet zoo'n moeite voor me geeft! Ik ben ook volmaakt gelukkig in een hoek met een boek!”
 „Het idee! Geen denken aan! Wees nu eens heel eerlijk. Is er hier in de buurt iets, waar je zou heen willen gaan of dat je zou willen zien?”
 „Nu – als 't kan, zou ik heel graag Stonehenge¹⁾ eens zien. Dat is niet heel ver, nietwaar?”
 „Vlakbij. Natuurlijk laat ik 't je zien. Laat ik nu eens uitrekenen, hoe ik dat voor elkaar krijg. Ik kon mijn bezoek aan de wijkverpleegster afzeggen en zien, dat ik voor elfen door mijn post heen ben en als we dan eens een half uur later lunchen. Neen, neen, zoo kom ik er niet. Mijn keukenmeisje heeft haar vrije middag. Maar wacht eens, zoo zou ik 't kunnen inpikken.”
 „Beste, denk er niet langer over. Het komt er heusch niet op aan. Eigenlijk geef ik er niets om.”
 „Maar natuurlijk komt het er op aan. En ik weet zeker, dat het kan, als ik 't maar goed uitkien. Het is alleen maar, zie je, dat ze de auto morgen juist voor de zaak nodig hebben. Maar misschien kan ik een wagen in 't dorp huren.”
 „Stellig niet. Doe toch zooveel moeite niet.”
 „Ik geloof vast, dat we 't in de namiddag wel zullen klaarspelen. Het is wel beter voor me, in deze tijd van 't jaar niet zoo laat op de middag nog buiten te zijn, om die akelige, overgevoelige keel van me, maar voor een keertje zal dat wel geen kwaad kunnen. Ik waag het er op.”
 „Nu wil ik heusch verder niets meer over het plan hooren. Stel je voor, jezelf bloot te stellen aan kouvatte voor mij! Op slot van zaken geef ik er heelemaal niet zoo veel om, Stonehenge te zien. Ik begrijp niet, waarom ik er over begon. Eigenlijk laten al die steenen me steenkoud.”
 „Dat scherm helpt nog niet genoeg, ik zal 't wat opschuiven. We zullen een manier vinden om naar Stonehenge te komen nu je er eenmaal je hart op gezet hebt.”
 „Maar ik heb er mijn hart niet op gezet! Heusch niet. Werkelijk niet.”
 „Maak me niets wijs. Je wilt er wat graag naar toe. En al moest ik er mijn heele dag voor offeren, je zult Stonehenge zien. Ik heb naar één wensch: dat je gezellig bij me zult zijn en dat je rustig en prettig genieten zult van je logeerpartij.” Oef!!

Nannie van Wehl.

¹⁾ Gedenkteken uit de oertijd. Zoo iets als onze hunnebedden.

Voor vloeren in *Bloemkamers, Gangen* enz. leveren wij de

PAARSROODE TUINTEGELS en
INTARSIËN FLAGSTONES

ook als volgt: Rechthoek-vorm, bovenkant
 geschuurd, zijanten bewerkt als scherpe voeg

Van Stokkum
NATUURSTEENHANDEL ROTTERDAM